

Nuorttanaste

»Gæca dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!«

»Son, dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 19.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakkoda-gast, bladde dinggujuvvu juokke poastarappe lutte.

15ad Oktober 1908.

»Nuorttanaste« olgsboatta guovte gærde manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive juokke manost.

Dalle algi „Hærra lavla.“

Muittalusast tempela buttestume birra čallujuvvu:

»Dam aige go boalddemoaffar algi, de algi Hærra lavla.« (2 Krøn. 29, 27.)

Boalddemoaffar læi ouddagovva dam ollaset luottemi Ibmela ala.

Dat, gutte ollaset ječas luotta Ibmel ala, dam lutte riegada illo, okta lavla.

Manne lœ davja nuft uecan illo Ibmel olbmuui særvest?

Damditgo sin lutte lœ nuft uecan boalddemoaffar, nuft uecan ollaset luottem Ibmel ala.

Pietar guði buok ja čuovoii Jesus, son luti ječas ollaset su ala ja saddrak okta likkolaš mattajøge.

Paulus »boldi su skipaides« ja addi ječas ollaset Kristus halddoi. Son ani buok duššen dam ektoi, atte læt oasalaš su bajasčuožželæme fabinoi.

Mutto damditi læige Paulus okta ilolaš kristalaš. Buok su girjek čengjek avvolavllagin, gitosin ja maidnomin

Fanggayakta Filipest oskoi Jesus ala ja — muittaluvvu — son illodi, maŋŋelgo son obba su viesoines læi boattam oskoi Ibmel ala.

Ja nuft lœ buokaiguim, gæk oaf-farissek sii boalddemoaffaridesek — dalle algga „Hærra lavla.“

Ibmel olbmuin læk nokka illo-dam gaskaoamek.

»Israel illoda su sivdnadusas sis-te, Sion manak sin gonagasasek sis-te.« (Sal. 149, 2.)

Jesus celki su mattajegjidasas: »Illodeket damditi, go din namak læk čallujuvvum almidi.« (Luk. 10, 20.)

Igo vissesvuotta dam birra læk, mak olbmu miela lagedek avvolavlla-gi? Mi illodep bestujume siste, —

døaivvoma diti hærvasuodå Ibmel lutte, — damditi, atte su namma basotuvvu mailmest.

— Gi satta rekinastet buok, manditi Ibmel manak illodek?

Mutto vuost ferite „boalddemoaffar algget.“

Dat, gutte čuožžo Ibmel ja mailme gaskast, i oažo maidege rivtes illoid. Visesmættomvuotta, ballo lœ valddam ilo saje. — Ollaset Hærrain, de šadda lavla.

Dam boares galggo likagisto.

Manga manga jage gæčest asai ovta ueca gavpugažast, man namma lœi Keswick, okta duodalaš sane balyvalæge. I gavdnum oktage uecemus gavpug Cumberlända vari gaskast, gost pappa i lœm dusse dovdos, mutto buristdovdos. Son mati ridet mila matkid su ueca hœstaines, ja gost gavdujegje buoccek ja moraštægjek, dokko bodi pappa farga ja buvti jedđitusa ja bajasrakadatte sanid. Dat daptuvai davja dalvveekkedid, go dat lœi nuft sœvdnjad, atte son i oaidnam maidege, atte son divti suitekid hænggat hæsta čæbat bagjel, ja dat oskaldas ueca spiriš doalvoi su hærras alma vaddotaga baikkai.

Ovta lavvardak ouddalgaskabæi-ve lœi silljo devddujuvvum olbmain ja missonin — dat lœi markkanbæivve Keswickast. — Bondek ja sin akak botte vuoje sisa væddelitiguim, devddujuvvum æska girdnujuvvam vuojain ja moniguim. Dast lœi maidai okta hærvavarasse-buydda, devddujuvvum mangašlai šaddoiguim, ja dak diletes olbniuk marre oudast ruoktot stuora markkanlittek gieđast. Go pappa čuožoi dam olmuš joavko siste, aicai son muttom olbmaid, gæk gudde ovta lika-

gisto. »Dat lœi imašlaš,« jurdaši son, »mon doydam juokke olbmu daggo birrasin ja im læk gullam gænge jab-mam!« Son jogeti guoddid vuostai ja jærai: »Mattebetetgo di cælkket mudnji, gæsa galgga dat likagisto?« »Juo, dam mi gal sattep,« vastedegje si, »dat lœi dam boares galggi, gi asa lakka W — son i læk vela jabmam; mutto i dat læk gukkeb go moadde bæive, ja go juo mi lœp boattam markani odne, gavnatep mi dam buoremussan, atte valddet dam miede.«

»Likagisto ovta boares galggi, gi i læk vela jabmam!«

Pappa doanrai baikkai, dagai hæsta gærgosen ja vulgi dam avddem baike vuostai, gost galggo asai. Su gœidno manai jokkagaddi ja vuvdi ča-đa, gost vilda spirik ballajegje hæsta oudast. Dat lœi jaskad go son rabasti uvsja ja manai bajas trapu miede. Oađđemlanjast bagjen vællai okta ja-madæge nisson — aibas okto. Pappa sogjalatti ječas dain buocce bagjel ja jærai dovdaiigo son Jesus Kristus. Son gæčai su muođoidi. »Jesus! im,« su birra i lœm son goassege gullam »Gi lœi son?« Dastmaŋŋel muittal son sudnji dam imašlaš historia Jesus, Ibmel barne birra, atte son lœi saddijuvvum œdnaini, damditigo son rakisti mailme nuft allaget. Moft son lœi vag-jolam birra ja dakkam burid birra buok ja lœi jabmam min suddoi diti ruosa alde. Rakkaset ja ovtagærda-net muittal son dam buok; ja vaiko son lœi muittal am dam čuđid gerdid ouddal, jakam mon, atte son i lœm goassege ouddal muittal am ruosa sanid stuoreb iloin go dal, go dat boares dietetewættom siello sisajugai sane sane manest — vuostas have.

Manŋŋel nogai jaskadvuotta olb-mujulgid čoalkkemin. Dak legje olb-

mak, gæk bukte gisto sisa ladnji. Sin hirmastuvvami gulle olbmak dam jabme nisson suobman bajabælde, gutte āvorvoi sigjidi: »Boattet bajas, boattet bajas! Dabe læ okta olmai, gutte dagja, moft mon galganu boattet »dam buorre baikkai.« Vuoi dam ilo ja rafhe, mi ādamanaï dam sevdnjis sielo, go son rabasti su vaimos Jesusa rakisvutti. Dat orro ājetæme su buktema fast ælleini, ja manga vakko oroi gisto dušas olggoviesost — vakkoid, go sadne dam boares galggo ilo birra manai dalost dalloï, ja mangas vaimo doppitalle ja āogganegje dal gullat dam buorre saga. Ja go æska aigge bodi dam boares rubmaši vuoiqadet, læi dat lonistuvvum, ilolaš vuoinja vagjolam ruoktot Jesus lusa, gost i mikkege bakcasid læk ja æige gadnjalak. Eritvajolæbne i garttam lossaden, dastgo bæste ješ valdi su giedaines ja doalvoi su āða daid ciegñalas ācid āuvvgadassi dombællai. Mutto man ječa lakai dat lifci læm! Alma Kristustaga lifci jābmem řaddam okta hirbinos sisamannam dan agalaš sāvdnjadassi. Kristus bokte læi jābmem dušse ukasa, mi doalvoi su sisa dam agalaš illoi, su ælle, hærvæs bæstai.

Ākēa jurddagak.

[Ovla-Andras'ast]

Gæsse lœ vassam
ja ākēa læ boattam.
Dulvvejogak řavvek,
ākēa-bieggak řuvvek.
Lastak gaččadek
ja vuovdek āappudek.
Bældok guorrane
ja laðok devddujuvvujek,
go gæsse læ vassam
ja ākēa læ boattam.

De nogai fast okta gæsse su ābbesvuodaines ja mařasis guði manga ābba muto, mak æi sate buoreld vajaldattujuvvyt. Da gieskad mogjadi dat ruonas gæsse, ja bæivve golloti varrečokkai rajest gidda merri. Davja oidnujegje dak ābba ruonas vieltek spægjalastemjen ječasek dam goalkes gæse mærast, mi læi nuft særred, dego glasa. Buok læi nuft imaslaš. Vuoi, man hayske dat dadde læi, go gæsse bæivaš baitasi dam rudnis luondorika bagjel, maid Ibmeli su visesvuodastes læi hærvatam daina ābba gesin. Mutto dal, buok læi vassam dego niekko. Āuvgis ijak nok-

kam, gøssebæivaš su lieggasvuodaines javkkam, ja ākēa — dat sevdnjis aigge, mi læ dego jābmem — fast dam sagjai boattam, sāvdnjad ja galmas.

Da gieskad læbbajegje vuovdek āinjatuvvum manga řlai muorain, ja dobbe gukken madden haiso guossa-ja bæccemuorak nuft dærvaslažat, ja maidai smava-gærmašge maccasaddai dobbe. Buok oroi āogjamen dai mila gukkusaš vuvdi gaskast: »Āllem ja dærvasvuotta!« Maidai gieddek ja bældok duoðaštægje gæse hærvvasvuoda. Mutto de ākēaluvali ja dak algæ manas mannat. I æra raðde go ruovdde maddagi ja juokke řaddo vuolas, mi řaddo řat i guodde. Ja dal, dal vællajek dak laðost jābmann ja galdnam, mak gieskad legje nuft ællas ja ruodnas. Mařemuš have elle dak aido dalle, go lagjo-olmai bijališša daid ala, ja de gačče dak. Hæsin vel oidnujegje dak ruodnamen, mutto de řovkodešgotte dak ja goikke aibas — gæsse bæivaš jagrædi daid — ja manen? — Jurdas — řivit borramuššan.

Ākēa læ buok dasa sivalaš. Atte dat ābba gæsse battari, læ āvča sivva, atte dak rudnis rasek dam lakai goldne ja adnujuvvyuk, læ āvča siva.

Go ākēa boatta, de iska juokkehaš su laðoides ja aitides, oaidnem diti, lægo dain maðe, atte birgge »āvča skippar« — dalve — bagjel. Ja davja gænatuvvu, atte uccan lœ. Ādnambargge vaiddala fuones řaddo, uccan suoidne, uccan gordne ja uccan potetos.

Bivdde vaiddal bivdo, mi manai nuft hæjot gæsseg, goas læi dalkke ja juokke lakai alkkeb go dal, āvča aige. Ja olmuš jurdas ja gačča mangi lossa jurddagidi — oavve henguda, miella lossu. Mærkalaš, cælkka olmuš, nuft i læm muina gæsseg, go mu gieddek ja bældok legje gilvvjuvvin, go ikko arvi, ja go mon goccajim, de lœi bæivaš dat vuostas, mi mudnji sayai buorreidded ja mi movtagatti mu; mutto dal, vuoi, man sagga æra lakai. Vuovdek āappak, bældok gurrus, ja vel dat lieggabieggage javkkam. I læk imas, jös vel olbmu miella fuodioge daggär jurddagi siste — bænta moraš mielan řadda olmuš vagjolet. Moraš mielan dam ābba gæse vasema diti, moraš

mielan damditi, moft birggijuvvut galgga — uccan, mendo uccan dalvai, ja gæsse læ nuft gukken. Mutto maid cælkka moraštægjid jedðejægje? Son goðeu min gæččat alme loddidi ja cælkka: »Æi dak gilve æige lagje æige āokke aitidi ja din almalas aččadek biebma daid. Epetgo di læk sagga æmbo go dak.« Ain vidasebut goðeu son min gæččat alme liljardi. — Jurdas, usteb, maggar jedðetus, atte son adna min oudast morraš, ja mi vel æmbo, son lokka, atte mi læp sagga æmbo go dak. Jesusa datto i lœt, atte mi galggap læk lakek; mutto son datto migjidi oapatet juoga, mi læ sagga stuorab ja mavsollebbo, go mi obba mattep arvvedetge.

Ākēa muitota migjidi juoga, maid mi æp berre vajaldattet. Dat muitota, atte nuftgo gæse hærvvasvuotta jorra āppis ākēan, nuft manna olbmuiguime sin buoremus gæsest. Nuorragerdde, mi læ dam ābabba gæse lakkasaš, řadda boaresen, dušse muitok vel bagjanaddek muttonin. Mangas jukset mendo arrad āvča akkedes ja lossis beivid. Duoðai eølkket, ākēa læ boattam ja gæsse nokkam. Ja davja manna nuft, atte bares gæse — nuorravuoda buoremus beivin — boatta lagjo-olmai liissain (jabmem) iskat, lægo lagjim væra. Ja go aigge lœ siste, de bigja dat lišša maddagi (vaibmoi) ja de āuolas nuft atte dat gačča vuolas, ja dam gaččam læ stuores. Buok lœ mædda. Havskevuotta nokkam.

Vuoi, man dat dadde læ buorre lagjo-olbmai, go oaidna, atte dat, maid son galgga lagjet, læ olles řaddos (laddas); mutto man sagga buoreb dadde i læk dat, atte olmuš, siydnadusa řaddo, læ gærgos, go lagjo-olmai (jabmem) boatta, nuft atte mi apostalin mattep cælkket: »Jogo mon ælamdaihe jamam, de gulam mon dudnji (Ibmeli).«

Ja sæmma lakai, go āvča ja dalve mařest fast boatta giðða, de aido sæmma lakai āuvgora maidai daggar jābmid, go apostal Paulusi, fast okta hærvæs gæsse, mi lœ hærvæsabba go dat, mi dal læ vassam, ja manditi mi læp lossamielast.

I lœt visses, juksapgo mi buokak dam gæse, mi dam āvča mařest boatta; mutto i dat dæga maidege, sattefæl mi juksap duom hærvæs gæse duom bælde balvai, gost ākēa řat

i gavdnu ja gost moras i vaived, mutto gost aive illo ja avvolavla læ, mi dabe nuft davja occaluvvu.

Ibmel væketekus min buokaid dasa, atte go dat manjemus čakča olle inin ragjai, atte mi iloin ja gitosin matašeimek dam molsut daina bistevas gesin, dobbe, gost Labbes jes galgga læt bæivas, mi i goarde nuftgo dat bæivas, mi dam gæssai gulla, mutto mi ligge min, ja dobbe galgap mi gallanet su muodoid oaidnemest.

Dat vissasemus vække.

Hr. Johs. T. Hansen, Bergen!

Din apparataid adnem bokte dovdam mon dal ječam sagga dærvasebbun, ja dat manna alelassi oudast guvllui. Mon saddrim dagobokte mu vaimolemus gitosam Din buorre raðe ja fuobmašeme oudast, mi læ boattam mudnji vækken.

L. H. Olsen, 31 Couper Street Leith.
Hr. O. N. Aa, Tast calla:

Hr. Johs. T. Hansen, Bergen!

Adnem bokte Din apparata nr. 5 ferttim mon cækket, atte mon læm sagga dærvassæbbo, mi mu buoccovutti guoska, mi læ brok ja uecan appek.

Hr. Johs. T. Hansen, Bergen!

Mon læm vuostaiyalldam dam »eliktriske apparata« ovta mano græfest, ja go mon dovdim, atte mon burist gillajim dam, læm mon adnam dam alelassi ja læm boattam fuomašet dam buoredægje famo. Vaibmočaskastak læ jaskodam, sémma lakai læ dat vuostaižuozžomættom balloge javkam mælgad. Buorre borramhallo læ must, nuft atte mon læm ouddanam burist, manditi mon læm Digjidi velgolasu mu gitosam, ærreb Ibmel

L. N. Hauge, Hauge Os.

Si, gæk gillajek daggar daydain, nuftgo čakkar-bakčasin, læsmest, gæsatagast (krampast) ja čoavjevaddoin, jamalgaddamest navcatesvuodast, vaibmohuškomest ja nagervaillevodast, mattek buorranek vissasemuset mu apparataid adnem bokte.

Braeva 85 ora frimærkaiguim saddijuvvu munji

Johs. T. Hansen, Bergen.

Vehas lokkidi.

Dak dieðetusak hr. Johs. T. Hansenest Bergenest, maid mi læp sisavalldam »Nuorttanastai« læk gitoscällagak daggar buoccin, gæk læk dærvasmuvvam su dalkastam apparataid adnem bokte.

Juokkehaš, gutte sadde sudnji 85 ora frimærkaid, oažžo vissesebbo diedo dai birra. Buok čallagak ferttiek dieðostge aive darogilli.

Juokkehaš, gutte čales dam dieðetusa mielde, berre maidai bajasadet, man bladest son dieðetusua læ oaidnam.

Daidda soatte Šaddat Balkan-njargast.

Telegramak muittalek dal, atte Bulgarian ja Turka gaskast daidda rafhetetesvuotta Šaddat, damditi go Bulgaria læ ječas friacækkan Turkast, sémma lakai go Norga dagai ja gest 1905.

Gaskavuotta Bulgaria ja Turka gaskast læ gam ragjai læmas naft:

Bulgaria læ muttom muddoi ožžom friavuoda ječas stivrit. Bulgaria lažain læ læmas ječasek stuoradigge, masa si læk olbmaid valljim dabalaš stemminyuoggadvudain; mutto læk ferttim væro makset Turki.

Bulgaria læ dam jage 1887 ralist, go Ferdinand Koburgast loaidasti truono ala, burist ouddanam. Dat oednam süitta dal 4 miljon assid, ja sist læ okta buristharjetuvvum soattevækka, man lokko rafheige læ 50,000 olbma; mutto soadeaige matta lasetuvvut 100,000 olbina ragjai. Olmušlokko Bulgariast læ jottelebbo lassanam go guðege æra europealaš rikast daina manjemus jagin.

Dam maneb aiggai læk læmas ædnag stuimek Bulgaria ja Turka gaskast erinoamačet ovta æska gærggam ruovddemaðe gæðeld, man rakadœme vuolde Turka i vevašge gæččam Bulgaria bællai. Bulgaria lažak aei ožžom maidege avkid dam ruovddemaðest, damditi aiggis si ječa rakadet ruovddemaðe, mutto aei ožžom lobe Turkast. Dat læ oaiyve-ašse, manditi si læk ječasek eritcækkan Turkast, ja vissa dat i loapatuvvu almia soadetaga. Æpedæmest læ, atte dat nuft gæppaset manna go Norga ærranæbme Ruotast.

Koleradavdda

læ boattam Arkangeli ja Oului Suomast. Daidda farga joavddat maidai min Samæadnami. Čacesullost læk juo alggam vevaš gaskavuoda njuolgadusaid valddet.

Petersburgast, Ruosaednam oaiyvegavpugest læk 6602 buoccam kolera-davda, ja daina læk 2627 jabmam.

Galsa pappa Eriksen

buoccaí girkost, go læi sardnedæme Galsast. Son oažoi vaibmovige.

Balonain Atlanterave rasta.

Newyorkast muittaluvvu, atte aibmosipperak Honeywell St. Louis'est ja Fielding San Antonio'st arvva-

laddaba jottat balonain Atlanterave rasta. Soai skippodæva gæssai Newyorkast. Honeywell rakkada dam varas ovta 300,000 kubik-juolge surrosaš balona. Guktok aibmojottek gaddeba, atte soai bistevaš oustabieggain satteba dakkat dam ballon-rœiso njeljä bævest. Fielding læ gieskad vuotiam Chicago-hadde su balonaines.

Kreta

maidai čuovvo Bulgaria ouddanærka. Kretalažak maidai aigguk ječasek sieravalddet Turkast. Smava rikak de morranek dal.

Finajafó

ain cuiggok divrot, sivvan dasa galga læt kolera.

Okta stuora suola.

Okta min aige stuoremus suollagin læ vissaset dat danskalaš justitsminister Alberti, gutte suoladi i ucceb go 14 miljon kruvna. Son læ dal aresterijuvvum ja dutkujuvvum.

Moiverakadegji-pløvgga Sameðnamest.

»Barggin i læk mikkege vanhemænamid!« — Avččom hæittet dakkamest militærbalvvalusa. — »Jabmem offiseraid bagjell!«

Girkkonjargast muittaluvvu ovta darogiel bladdai, »Ugens Nyti:«

Doaktar Wessel æmed fabmo barggi særvest læ aibas dogjuun streika mannel. Ja go i oktage læk viššam valddet su saje, læ son dal dinggom »Nuorrasocialist« redaktora dokko, gost son galgga barggat muttom aige.

Gieskad doalai son saga ucceb go 50 gulddalægjai soattoago birra. Son algi cækdedin, atte barggin i læk mikkege vanhemænamid. Dat nuftgoččujuvvum »min ædnam« gulla kapitalistaidi, ja damditi go dat lækapitalistai ædnam, damditi oaffaruššap mi 20 miljon kruvna jagest soateveki ja flaati.

I dat læk Ruota vuostai, atte statafamok rakkanaddek, mutto ædnam ječasek barggi vuostai.

Mist læk olles joavkko löitnanfač, mak vazzek duššas. Dak barggek 7 vakko jagest, ja dam oudast ožžuk si 3—4000 kruvna jakkasažat. (!) Ræsta jagest adnek si spægjalastemi ja ječa joavddelassi.

Saga-doalle avčoi barggid bietta-læmest dakkamest militærbalvvalusa.

Ouddal vagjolet giddagasast, go bagjelicogat sorbmijægje biktasid ja jægadet lœtnanta goððoma.

Statsraada Lowzow birra celki son, atte statsraada læi dat varalemus ædnani rafhai. Jos forsvarsministar oažoi sú datos ouddan, de læi mist soatte itten.

Olmai heiti ūorvvovaš savaldagain: Jabmem officera bagjell Vuolas soattearvvalusain!

Blaððe i oro dasa likomen. Dat oidnu dorvastaddamen justitsdepartementi ja oidnu vel Sameædnam ædnamhærrage avðómenen calme adnet daggar stoago vuostai. Vel laseta blaððe, atte nuft gukka satta moiverekadegji-plævgga bajeduvvut, atte duogje i vælta.

Sust sadda føra mi.

Ingebjørg Aarestad, okta 12 jakkasaš nieidda H. T. Arrestadast Varhaugest, lœ lagjim olles giedde gosi aibas okto. Dast bibmujuvvujek 16 gusa, 4 hæsta ja smavalak, ēalla »Stav.Aft»

5000 kruvna ovta farme ala.

Okta siper lœ fidnam silddegavpest dabe Nordlandast, ja galgga ovta farme ala læt tinim 5000 kruvna. Dat i dapanuva nuft davja daid aigid.

Ale vuolge Amerikai.

Generalkonsulata Newyorkast muitala, atte dobbe ain læk hui fuones aigek ja vaddes bargo oažgot, erinoamačet Oustastatain, ja ballo lœ, atte i maidai præsidentavalga loappage buvte daggar likko go ouddal. Mørre-olbmaidi lœ vaddes saje oažgot.

Amerikanalaš haimnanin lœ dam jage vuolggam rasta Atlanterave 597,000 goalmadplasa passešerak, dam ektoi go dibma dušše bælearvo, ja dokko botte dušše 260,000 goalmadplasa passešerak dam ektoi go 1907 botte lakka 2 miljon.

Sivitdoallo.

(Sisasaddijuvvum).

(Lasse oudeb nummari).

Mon biydam juokkehaža, gæst læžža dilalašvuotta dasa, merkit daggar ſivitid, sikke go dak navetest læk dalvveg, mutto erinoamačet go dak olgusluittjuvvujek giðdag. I læk galla havskes oainatus, mutto almaken dat avkalažat dugju. Dak vaivan spirik

læk lurvvasak ja duolvvas, ja davtek oidnujek ūielgasset bastemen dam loažža nake vuolde. Ūielgge, ūiblik ja oaivvæ hænggajek vuolas. Go don boðak sin lakka, jorggetek dak du vuostai ja gečček du ala, ja daina ūaccomm, ūliedda ūalmin matak don lokkat ovta rokkadusa, ovta ūorvvaſa borramuša manjpaſi.

Go dak vaiyanak vuostas gærde galggek goaðest daihe navetest olgus, de dak ūaddek dabalažat luittjuvvut gukka ouddal go lœ mikkege sigjidi biebmon gavdnat, dalle dak juo norddujuvvujek daihe hoiggjuvvujek olgus. Dak suibbuk juokke lavke vuolde, maid valddek, ja dak likojek buoremusat, go bessek gearjadet navet sainē duokkai, dego ūiekka diti sin varnotesvuodasek. Olnuš illa matta oaidnet issorebbo.

Mana dasto ja gæča ovta burist aidarduvvum ja burist bibmujuvvum ūivit-ælo, go dat luittjuvvu olgus navetest vuostas gærde giðdag. Allaget bajeduvvum oivin, ūelggajægje ilolas ūalmiguim ja alla ballemin ja bargomin dansijk dak ūiljost.

Hægaillo ja arvoduotta daggar ūivitin ūielgasset oidnujuvvu. Jos lœk dust olnušlaš dovdok, de dat baha du vaibmoi dakka, go don oainak hæjot diksjuvvum ūivitid, mutto don illodak, go don oainak burist bibmujuvvum ja burist aidarduvvum ūivitid.

Ūivitnœlggodæbme fertite eritheitjuvvut.

Manollo ūivitid galgam mon dalle bigjat naveti? jærak don. Dast lœ okta oanešaš ja ūielgga njuolgadus: Jos dimag ūaddai ila uccan fuodar, de ale dam ūavča bija sisa nuft ollo ūivitid, jos dust i læk æmbo ja bureb fuodar.

Nubbe njuolgadus lœ: Jos don ūakčag læk ūoaggan 200 vævta burid suinid, daihe suinid ja inntom oase æra fuodðara, nuft atte okti garta seamma made biebmo, de oažok bigjat dalvvai 1 gusa ja 3 savca. Jos dust lœk æmbo ūivitak, de fertijek dak goddujuvvut daihe vuvdjuvvut.

Ouddamærka diti, jos dust lœk 3 gusa ja 6 savea, godde dalle dam hæjomusa gusain ja 3 savecain ja bija dasto dai ærai sisa dalvvai.

Dalle oažok don vuost vuovdeinsumma daihe biergo ja nake dai na njuvvjuvvum ūivitin, dastimannjel, jos buok manna burist, ja ūivitello

oažžo buorre aidardæme, oažok don jage vuollai 1500—2000 litar ragjai mielke ja ovta stuora ūabba galbe njuovvam daihe ællešivitin, ja saycain matak don oažžot 4—5 labba ja vela ullo.

Jos don bijak buok sisa, maid avkid oažok don dalle? Oanešaš agie manjnel, go ūivitak læk boattam baccal, ūaddek dak mielketaga, ja don ik oažo obba kafemielkege olles dalvest gidda manjned giðdi, mi læ dat aigid, goas dak œnaš gusak dabe (Sameædnamest) guoddadek. Mutto dalle læk dak juo nuft giksašuvvam, atte dak illa sattek mielke baččet, mi læ namatatte.

Savcak dattok borrat ullo guðek guoinestesek, ja labbak, mak ūaddek arrad, dattok davalalažat jabmet.

Don ūaddak baggogas luoittet ūivitid olgus nuft arrad, atte i gavdnu vela daldi nokka borramuš, ja go ain ūoaskes, de dattok muttom oasse daina jabmet, dainago daina nelggom spirin i læk fabmo cævÿzet dam suvra aimovustai, mi mist læ dabe.

Go gæsse fast boatta biebmoin, de manna gukkes aigge ouddalgo dak ūaddek dam maðe, atte dak sattek mielke addet.

Don ik ūadda, nuftgo don jes oainak, adnet nuft olos avke daina ūivitin, go dam ovta gusast ja dain golma savcast.

Go don dalle jurdashak dam avketes bargo ala ja buok dam vaive ja mørras, mi dust læmaš dalve vuolde, dasa vela hæpad ja garrodus, ikgo don dalle vimag mataši arvedet, atte dat læ boastot, atte ceggit nuft ædnag ūivitid?

Don ik berre ūakčag luottet nuft ollo dagñasid, staraid ja guolleibmasi ala, dastgo ik don mate diettet, moft dalvve ūadda; gal vægja garradalkke ja ječa dakkat dain, atte don ik oažo maidege vækkefuodðdarid, ja dalle læ jabmet visses du ūivit rieboidi.

Jos boadinja daihe bardne dalvveg fertteba baikkai vuolggjet bivdost skappon diti guole oivid, staraid daihe daggarid, ūadda son daggo bokte gillat nuft stuora tapa, atte dat i gannat ollinge, ja gal vegjek dak nelggom ūivitak jabmet damditi.

Lasetuvvu.

»Nuorttanaste« ēalle, prentejægje ja olgusadde lœ G. F. Lund Sigerfjord, Vesteraalen.